

GARNCZARZ (34) *sb m*

garnczarz (15), **garncarz** (14), garnczarz *a.* garncarz (5); garnczarz *GliczKsiąż*, *Leop* (6), *BielSat* (3), *BielSpr*, *ModrzBaz* (2), *LatHar*; garncarz *BierEz9 Murm* (2), *BielKron*, *Mącz* (2), *WerGość*, *BielRozm* (3), *WujNT* (2), *SkarKazSej*; garnczarz : garncarz *BudBib* (1 : 1).

-rz (33), -rż (1).

Pierwsze a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie). ◇ -årz. ◇ -årz- (12), -arz- (3); -årz- : -arz- *Leop* (1 : 3).

sg *N* garnczårz (19). ◇ *G* garnczårza (7). ◇ *D* garnczårzowi (1). ◇ *I* garnczårz(e)m (1). ◇ *pl N* garnczårze (5). ◇ *I* garnczårzmi (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

Rzemieśnik wyrabiający przedmioty z gliny; *figulus Murm, Mymer¹, BartBydg, Cn; plastes Mącz, Calep; fusor ollarius Murm; lutifigulus Mącz; ficator Calep* (34) : Bog osła w proźbie wysłuchał/ Do gárnczårzá go w służbę dał *BierEz L2; Murm 182 [2 r.]; Mymer¹ 14; BartBydg 58b; LibLeg 11/100; Garncow v gárnczårzá [figuli] doświadcza piec Leop Eccli 27/6; Y rzekł Pan do mnie: Wrzuć ią do te^{so} co formuie obrázy [ad statuarium] (marg) Gárnczårzá. (-) (thę) ozdobną zápláthę zá którą mię offácowali. *Leop Zach 11/13; Izaśz może rzecz gárnczårzowi [figulus luti]: czemuś mię tak wczjníł? Y zaśz garnczårz [figulus luti] niema gliny w mocy/ áby z iednej bryły wczjníł iedno naczynie ku poćciwołci/ á drugie ku zelżywości Leop Rom 9/21, Is 41/25, RRrr6d marg; BielKron 94v; Przed wżysłtkimi Rzemiołły Gárnczårze wygráli/ Bogá łtårśzego miłtrzá w łwym Cechu wybráli. Bo łteyże máteryey Bog człęká łpofobił/ S ktorey Gárnczårz piec dźáila [!]/ y gárnczå wyrobił. BielSat C3 [idem BielRozm 20], C3 marg; BielSpr 47v; BudBib 1.Par 4/23, Thren 4/2; A on chodzi iákoby go teraz garncarz z gliny vlepił/ niewie co ma rzec z łobą. WerGość 236; BielRozm 20 [3 r.]; LatHar; WujNT Rom 9/21, s. 556; SkarKaz 160b.**

Przysłowie: A zá tem gryżieniem chodzi zazdrość: z ktorey roście waśń. á Potym bywa wedle dawney Hezydowey przypowieści/ iż gárnczårz gárnczårzá nienayrzy [ut figulus figulo indignetur] *ModrzBaz 65v.*

Szereg: »zdun, (albo) garnczarz« [szyk 4 : 1] (5): W miáftách też obyczay ten vrodził łye/ iż Bękartowye rzemyęłlá nye mogą robić/ y myedzy pány zdunami álbo Gárnczårzmi/ Tkaczami/ y inłłfemi wyełkye o tho porywki y połwarki powłtawáya. *GliczKsiąż B4v; Mącz 200d, 303b; Calep 419b, 812a.*

Synonimy: lepiarz, zdun.

Cf GARNCZNYRZ